

— **Vojna Zveza.** V Ljubljani dobe v filialah konzumnih društev, ki so ob enem tudi oddajališča Vojne zveze le oni na karte Vojne zveze blago, ki jemljejo tudi kruh v oddajališčih.

— **Sodrug Emanuel Katočvil** dolgoletni blagajnik Unije rudarjev je umrl v Turnu, dne 30. m. m.

— **Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske** od 23. do 29. decembra 1917: Novoorojenec 15 mrtvorojenec 1, umrlo 25 oseb in sicer 16 domačnov in 9 tujcev. Na griži sta umrli 2 osebi, na jetiki 6 oseb. Za nalezljivimi boleznimi so obboleli: 2 vojaka na tifuzo, 1 tujec in 1 vojak na griži.

— **Jubilej v delu za organizacijo.** Dne 27. m. m. je bilo 25 let, odkar je bil izvoljen od Zveze tiskarskih pomočnikov sodrug Jožef Dworadek tajnikom zveze. Dunajski tovariši so mu priridili dne 30. m. m. slavnostni večer. Slavljenec neumorno deluje v svoji organizaciji in v avstrijski strokovni komisiji.

— **Zaseba je poročje** pri c. k. deželni sodišču v Ljubljani se vrši 18. februarja, 21. ma 26. avgusta in 25. novembra, pri c. k. okrožni sodni v Novem mestu pa 11. februarja, 13. maja, 19. avgusta in 18. novembra.

— **Rojstni letnik 1900** pride na nabore od 14. do 28. januarja. Vsi, v tem letu rojeni, se morajo zglasiti do 9. januarja v občinskih uradih.

— **Kart za tobak ne bo.** Z Dunaja poročajo, da finančno ministrstvo ne izda kart za tobak, ker bi karte ne prinesle izboljšanja v dosežanju položaju. Tudi cene tobaka se za enkrat ne zvišajo.

— **Cigarete** V bodoče se bodo izdel vale le sledeče cigarete: egiptovske, dames, špor, dame in ogrske. Od cigaretnih tobakov nova „cesar-ka mešanica“, fini turški v zavitkih po 100 gramov, turški v malih zavitkih, macedonski po 25 gramov, fini hercegovski in najfinjši ogrski.

— **Tržič.** Delavci smo brez masti in špeha. Tržiška občina je dobila krog 50 prešičev od Dež. klavnega mesta, seve z naročilom, da špeh razdeli med one, ki ga nimajo. Kako pa so naredili gospodje pri občini? Razdelili so cele prešiče tako-le: Klofutar Josip je dobil tri, Josip Pretnar dva, Sep. Laznik 1, Belhar 1, Rih. Maly 1, Polc 1, Lončar 1, Ruch 1, Ahačič Franc 1, Ahačič Kristijan 1, Peharc 1/2, Golmajer 1, sodnik v Tržiču 1 itd. Iz tega se vidi: kako občina drži besedo in kateri gospodje v Tržiču nimajo špeha... C. k. dež. vlada naj tu pove svojo besedo.

— **Tržič.** Konzumno društvo za Ljubljano in okolico je kupilo v Tržiču hišo dedičev ge. Staré na glavnem trgu, kamor premesti s časom svojo tržiško prodajalno. — Klerikali snujejo tudi konzum: gosp. Gostinčar je bojda hodil te dni po tržiški okolici in agitiral za konzum. No — o tem bomo še pisali; časi Papova niso v Tržiču še pozabljeni. — Nezadovoljnost je med delavci, ker bo za januar le po 3 kg moka in eno kilo kaše. Ljudje so precej hudo udarjeni. Slavna c. k. deželna vlada naj pač skuša urediti, da bomo saj 6 kg. moka prejeli. Saj drugega tako že nič nimamo.

— **Sava na Gorenjskem.** Dr. Šusteršič lovi pristaše za svojo kmečko stranko tudi med delavci. Nekemu tukajšnjemu delavcu je bil poslan na ogled novi listič »Resnica«, a dotični delavec je list takoj vrnil. Kmalu nato pa mu dojde tudi tiskan program nove S. K. S. V programu je rečeno, da bo nova stranka vsakega vojnega hujšaka razkrinkala. Prvi bo gotovo dr. Šusteršič, zakaj mi se še dobro spominjamo, kako je leta 1914. meseca julija v Ljubljani v Uniji na tistem shodu navdušeno za vojno govoril, seveda ker je dobro vedel, da njemu nikoli v vojno treba iti ne bo, in da se izza plata tudi šolarji upajo kamenje metati ter celo vrabci na stehi na mimoidoče ljudi čivkajo. Delavci smo pa vojnih grozot in pa stradanja do grla siti, zato pa dru. Šusteršiču in njegovi S. K. S. jasno in odločno povemo, da s takimi ljudmi ne maramo imeti nobenega stika. V letaku obširno govori o mogočnosti kmetov in dostavlja nazadnje »Z Bogom za kmeta«. Vojna nas dovolj uči, kakšno krščanstvo imajo agrarci. Delavstvo in mestno prebivalstvo bi ti veliki možje radi kar iz kože slekli zaradi — dobička. Prav nič ne vprašujejo, kaj bo z delavci, kaj z malimi kmeti, kaj s kmečkimi bajtarnji in delavci. Vse mora pod knuto mogočnih moč.

— **Podružnica „Unije avstrijskih rudarjev v Idriji“** priredi v nedeljo, dne 6. januarja t. l. ob 9. dopoldne v pivarni pri „Črnem orlu“ v Idriji velik javen shod z dnevnim redom: Delavske mezdne in arovizacijske razmere v Idriji in sklepi k temu. Delavci, rudarji! Gre za vaše življenske interese. Hoče se vam še to malo, kar ste imeli, odvzeti? Zato je Vaša sveta dolžnost, da pridete vsi vi in tudi vaše žene na ta shod, da izrečete svoje žele in izrazite svojo odločno voljo, da nočete poginiti lakote. — N hče naj ne manjka na shodu. Kdor bi mel ta dan svoje zasebne pisle, ta ni prijatelj starih delavskih interesov. Zato pa brez izjeme vsi na shod!

— **O vojnem gospodarstvu** nam piše prijatelj nekaj pomislekov, v katerih izvaja v glavnem to-le: V zaledju pri delavskih oddelkih imajo razmeroma mnogo ljudi: rokodelcev, kmetov in drugih. Vsi ti ljudje nimajo pravega

posla, opravijo le malo dela, večinoma bi jih za tisto delo ne bilo treba niti 40 odstotkov. Če bi te ljudi poslali domov na dopust, bi opravili mnogo več dela ter zlasti na kmetih mnogo koristili pri pridelovanju živeža. Če hoče kdo imeti dopust, mora prositi zanj in kadar pride na vrsto, ga dobi. Toda s tem se namen le malo doseže, zakaj setev potrebuje določen čas, žetev tudi, enako obdelovanje vinogradov. Če se zamudi pravi trenutek, je ves pridelek uničen. Po taborih čisto ni kruha, tobaka in če se kdo pritoži, ga smatrajo za hudobneža in ga pošljejo kam dalje. V tem oziru bi bilo mnogo bolje, če bi del teh mož pustili pri svojih poklicih, ker bi na eni strani več pridelali, na drugi pa manj porabili. Za kmete bi morali biti torej uvedeni daljši dopusti o primernem času, za druge pa o drugem času. Koliko je imovitih kmetov, ki imajo doma vsega v izobilju, pa morajo tam trpeti in doma zaostaja delo. Vojna že traja tri in pol leta. Vojak je imel prvi dan vojne 16 h in 20 h službene doklade in nič več nima danes. Mnogo jih je pa, ki so prej kot vojaki imeli več nego imajo sedaj. Prav umestno bi bilo dalje, če bi pri preskrbi imeli tudi vojaki upogled v gospodarstvo, ker bi marsikje utegnila nastati boljša preskrba in več zadovoljnosti. Če bi vojaki upravljali svoje preskrbovanje bolj demokratično, bi to vojaški disciplini prav nič ne škodovalo; mnenja smo, da bi jo še pospeševalo. Poslanei so se že za marsikaj pobrigali v državnem zboru, ni jim pa prišlo na misel, da draginja tare tudi vojaka.

— **Umor.** V Ptujju je ustrelil geometer Ennsbrunner na Silvestrov večer saperskega narednika Grahorja. Oba sta vsa noč veseljačila. Ennsbrunnerja so zaprli.

— **Novo vel. podjetje v Zagrebu** Vladimir Arko in Karl Ebenspanger sta ustanovila v Zagrebu novo veliko tovarno krojača. Podjetje je financirano z 12 milijoni K. Dolej je nakupile nega za tovarno 30.000 hl vina za predelavo v konjak, ki ga bo uvažala tovarna večinoma na Poljsko in S. C.

— **Poneverjenje.** V Zagrebu so aretirali blagajnika državnih železnic Mayerhofferja, ker je poneveril 73.000 kron. Ves znesek je bil zaigral v neki kavarni pri igri s kartami. V isti kavarni je zaigral nek trgovec v eni noči 200.000 kron.

Vojna.

Dunaj, 3. januarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša: Na ruski fronti premirje. — Italijansko bojišče: Nobenih posebnih dogodkov. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 3. januarja. Wolffov urad poroča iz glavnega stana: V raznih odsekih Flanderske fronte artiljerijski boj. Blizu morskega obrežja smo v dobro uspelem podjetju ujeli znatno število Angležev, Francoski sunki v Champagni so se izjalovili v našem ognju. — Na italijanskem bojišču in na macedonski fronti je položaj neizpremenjen. — Na ruski fronti nič novega. — Pl. Ludendorff.

Iz stranke.

Zaupniški sestanek. V nedeljo 6. t. m. ob 10. dopoldne se vrši v društvenih prostorih Šelenburgove ulice 6, I. nadst. zaupni shod strankinih pripadnikov v Ljubljani z dnevnim redom: ustanovitev krajne politične organizacije za Ljubljano.

Zaupniški sestanek v Hrastniku se bo vršil v nedeljo 6. t. m. zvečer v društvenih prostorih z sledečim dnevnim redom: Poročilo o srankinem zboru, ustanovitev krajevne politične organizacije, časopisje, raznoterosti. Na shodu bo poročal sodr. Petejan iz Ljubljane.

Aprovizacija.

Meso na rdeče izkaznice brez A dobe v soboto 5. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta le red: od pol 2 do 2 št. 1 do 200, od 2 do pol 3 št 201 do 400, od pol 3 do 3 št. 401 do 600, od 3 do pol 4 601 do 800, od pol 4 do 4 št. 801 do ko ca 1 os: bi dobi 1 1/2 kg, 2 os: bi 1 1/2 kg 3 in 4 osebe 1,5 kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/2 kg, več oseb 1 1/2 kg. kilogram stane 2 kroni

Sveže meso na rdeče in rumene izkaznice A dob. v soboto 5. t. m. popoldne v cerkvi sv. J. žefa od 4 do pol 5.

Zadnje vesti.

Vesti iz Rusije.

Petrograd, 3. januarja. Sovjetova moč v Ukrajini narašča z vsakim dnem. Jehaterinoslav je popolnoma v sovjetovi oblasti. Priprave, da se odpošlje žito na sever, se pospešujejo. Vpliv boljševikov narašča z vsakim dnem. — Rusko časopisje poroča, da so dobile čete boljševikov znatna ojačenja iz Kavkaza. Kozaki se brezuspšno trudijo, da bi zaprli tem pomožnim četam pot v Rostov. Brzobjavna zveza Kijev-Odesa-Voronež-Donsko ozemlje je baje pretrgana. — Vlada boljševikov je ime-

novala za poslanika v Londonu Maksimoviča Litvinova. — Dovož živil za 4. rusko armado, kateri poveljuje Ščerbačev in ki je sestavljena iz ukrajinskih vojakov, je prenehal. Sestavili so vojaško revolucionarne odbore. Med boljševiki in rumunsko vlado so se izmenjavale brzobjavke, ko se je razkrila zarota proti ruski revoluciji. Odgovor rumunske vlade je po izjavi Trockega nezadovoljiv. Zarota je nastala, ko so ropali ruski vojaki po rumunskih vaseh in jih uničevali. Rumunska vlada je posredovala, da vzdrži red.

Litvanci za samoodločevanje narodov

Berlin, 3. januarja. Najvišji litvanski narodni svet v Ščici, ki so ga vpostavile vse litvanske organizacije iz Litvanske, Rusije, Amerike in Švice kot vrhovno zastopstvo litvanskega naroda je sklenil sledeče: 1 Litvanski narod ne priznava nobenih vezi več, ki bi ga vezale na ru-ko državo. 2 Skljuje se na načelo, da odličujejo vsi narodi sami o svoji usodi, ki so ga priznale vse vladi, ima litvinski narod pravico in dolžnost, da vzame svojo usodo sam v roke in da izpolnjuje priznanje svoje neodvisnosti pri vlastih.

Ukrajinci in Rumuni.

Amsterdam, 3. januarja. Iz Petrograda poročajo, da je izročila ukrajinska Rada Rumunom železnico J. š. U. gheni

Zaprli Rusi.

Lugano, 3. januarja. Angleška vlada je bila objubila petrogradi vladi, da iz usli na svob do Rusa Čič rina in Petrova, Kljub svojej obljubi, tega do danes še ni storila.

Internacije na Italijanskem.

Lugano, 3. januarja. Italijanski minister za notranje zadeve je izdal odredbo, da se internirajo vsi Nemci, Avstriji in ogrski državljani, ki so bili doslej še svobodni in ostro nadzorovani.

Razno.

* **Otroci in časopisje.** V stockholmskih ljudskih šol h so priredili preiskavo v tem kako čitajo otroci časopise. Prvo vprašanje na vprašalnih polah je bilo: Kaj bi rajše čital, ako bi lahko izbiral, zabavno knjigo ali najnovejši časopis? Pri mlajših učencih so pokazali odgovori, da prevladuje zanimanje za knjige, med tem ko je naraščalo zanimanje za časopisje z višjo starostjo. Drugo vprašanje se je glasilo: Ali imaš priliko, da čitaš vsak dan nov list? 60 do 70 odstotkov učencev brez razlike starosti je odgovorilo pritrdjevalno na to vprašanje. Tretje vprašanje: Ali čitaš ta list vsak dan? Na to vprašanje je odgovorilo v juniju 30 do 50 onstotkov dečkov z da. V decembru je odgovorilo na to vprašanje z da 40 odstotkov najmlajših deških razredov, od najstarejših deških razredov 64 odstotkov in od deklic je bilo le 24 do 40 odstotkov rednih dnevnih čitateljic časopisja. Glavno težišče vpraševanju je bilo pa v zadnjem vprašanju: Kaj te je zanimalo v časopisu, ki si ga čital včeraj najbolj? Na to je odgovorilo 47 otrok splošno, da jih je zanimala vojna najbolj. Drugače pa je bilo zanimanje za najnovejše vesti največje. Nekateri učenci so odgovorili tudi z natančnejšimi podatki, zanimali so se za uspehe Nemcev, za boje pri Arrasu, za italijansko vojno, za napade Zeppelinov na London itd. Sedem otrok je označilo za najbolj zanimive vesti »nesreče« in izmed teh so se nekateri posebno zanimali za neki velik požar na Švedskem. »Žena na cesti povožena« je menil en otrok, a drugi je štel med nesreče tudi to, da je dobila Portugalska novega predsednika. Drugi dečki in tudi deklice so izpovedali, da jih najbolj zanimajo oglasi, pripovedi in listek.

* **Goljuf je z adomestilil.** Dunajski urad, ki zasleduje vojne oderuhe, je izročil sodišču tvrdko Adler & S hn, Rasumi ffskygasse šte 27, ki je izdelovala nadomestiv za rum »Rumafur«. To brozgo je razpaval Ludvik Aserbauer, ki je prejemal od izdelovalca blago v odih, liter po 5 kron. Aserbauer je natočil to brozgo v steklenice in prodajal liter po 8 kron. Urad je dal »rum« preiskati. Preiskava je dognala da ima ta »rum« 99 odstotkov vode in 1 odstotek vinskega kamna, nekaj umetnega ruma in za parfem je bilo dodano etično olje.

* **N posredni promet s p smi z Rusijo.** Iz Stockholma poročajo, da razglša ruska pošta upra-a, da je sedaj dovoljen neposredni promet s p smi z Nemčijo, Avstrio-Ogrsko, Bolgarijo in Turčijo, vendar pregleda vsa korespondenco vojaška cenzura.

* **Žene in samoodločevanje narodov.** Avstrijski oddelek mednarodnega ženskega odbora za trajen mir in »Splošno avstrijsko žensko društvo« sta poslala potom ministrstva za zunanje zadeve delegacijam, zbranim pri mirovni pogajanjih v Brestu Litovskem, in grofju Czerninu, sledečo izjavo: Na mednarodnem ženskem kongresu v Haagu 1915. leta so soglasno sklenile žene obeh skupin vojskujočih se držav in vseh takrat nevtralnih dežel, da se spričo priznavanja pravice narodov za samoodločevanje ne sme izročiti nobenega ozemlja brez dovoljenja dotičnega moškega in ženskega prebivalstva. Sedaj, ko je postalo to vpra-

šanje splošnega glasovanja temelj mirovni pogajanj pri posvetovanju delegacij, naj se pritegne pri vsakem splošnem glasovanju tudi žensko prebivalstvo dotične dežele. Kajti tudi žene zadene globoko usoda njihove dežele, one tvorijo polovico ljudstva in njihova pravica so odločevanja odgovarja načelu demokracije, ki tvori temeljno misel teh mirovni pogajanj.

* **Riž iz Italijanskega plena v Budimpešti.** Po cesarjevem naročilu bodo razdelili med revne sloje v Budimpešti dva vagona riža iz italijanskega plena.

* **Ljenin — kandidat za Nobelovo mirovno nagrado.** Iz Carigrada poročajo: Večina profesorjev na carigradskem vseučilišču, ki se sestanejo te dni, da določijo kandidata za Nobelovo mirovno nagrado, je mnenja, da naj dobi to nagrado Ljenin.

* **Voditelj ruskih židovskih socialistov umrl.** Iz Kijeva poročajo, da je tamkaj umrl 35 letni Ber Borošev, voditelj židovske socialne demokratične stranke v Rusiji. V ruski revoluciji leta 1905. je bil aretiran, potem je pobegnil v Bruselj in prišel leta 1911. na Dunaj, kjer je bil ostal do izbruha vojne. Od tu je šel preko Italije v Ameriko, kjer je bil urednik dnevnika »Resnica«. V juniju 1917. se je umrl s svojo družino v Ameriki v Rusijo in se je udeleževal posvetovanj v Stockholmu.

* **Prepoved vina na Norveškem.** Iz Kristjanije poročajo: Vlada je odredila, da ne smejo po gostilnah nič več prodajati penečega vina. Od ostalih vist vina se sme prodajati le po pol steklenice vsaki osebi pri glavnih obedih.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Petejan. Tisk „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani.

Občno konsumno društvo v Zagorju ob S.
reg. zadr. z om. por.

Zadruga je najboljšo opravilno mesto, ki preskrbljuje z vsemi potrebščinami svoje članne po na najugodnejših cenah.

Član konsumnega društvalahke postane vsakdo.

Vstopnina in delež sta razmerna majhna.

Delež se lahko odplačuje v rokih.

Občno konsumno društvo v Idriji
registr. zadr. z om. zav.

Trgovina s špecijskim manufakturnim in konfekcijskim blagom, obuvali, opojnimi pižjicami.

Pisarna v Idriji šteo. 446.

Prodajalne: Centralna v Idriji.

Podružnice: Na Brusovšu in Podgorami v Idriji in v Spodnji Idriji.

Lastna posestva, valjčni mlin.

Pristopnina znaša 2 K, delež 40 K.

F. BATJEL
Prej v Gorici.

Ljubljana, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa
še s staro pnevmatiko

šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.
Najboljše baterije.

Posebno nizka cena za preprodajalce.

Mehanična delavnica na Starem trgu št. 11.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
V LJUBLJANI.

Foslovnica c. kr. avstrijske razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. š. v Ljubljani) in Celju.

Reservni fondl okroglo K 1.500.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednih stih papirjev, financira erarčne dobave in dovoljuje arovizacijske kredite.

— Delniška glavica — K 10.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.